

Załącznik do Uchwały Nr
Rady Miejskiej w Wieruszowie
z dnia

**Program Wspierania Rodziny
na lata 2013 – 2015
w Gminie Wieruszów**

I. WSTĘP

Program Wspierania Rodziny, czyli pomoc dziecku i rodzinie, jest zadaniem samorządu gminnego wynikającym z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 z późn. zm). Zgodnie z art. 176 tejże ustawy nałożono na gminę obowiązek utworzenia i stałego rozwoju systemu wspierania rodziny, który zgodnie z art. 8 ustawy, ma na celu:

- wzmocnienie roli i funkcji rodziny,
- rozwijanie umiejętności opiekuńczo - wychowawczych rodziny,
- podniesienie świadomości w planowaniu oraz funkcjonowaniu rodziny,
- wzmacnianie integracji rodziny, przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny, dążenie do reintegracji rodziny dzięki czemu zwiększa się szanse na pozostawienie dziecka w jego naturalnym środowisku, a więc w rodzinie dziecka, dzięki utrzymaniu lub przywrócenie zdolności rodziny do pełnienia swoich funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

Rodzina stanowi w życiu dziecka pierwsze i naturalne środowisko wychowawcze. Jest podstawową formą opieki nad dzieckiem od jego urodzenia, aż do uzyskania przez nie samodzielności. To właśnie w rodzinie dziecko zdobywa swoje pierwsze doświadczenia społeczne, uczy się określonych zachowań, norm postępowania, poznaje różnorodne formy, wzorce i nakazy. Rozwijają swoją indywidualność, osobowość i psychikę. Rodzice są pierwszymi opiekunami i wychowawcami, stąd ich tak ogromny wpływ na późniejsze zachowanie dziecka. To oni ponoszą odpowiedzialność za zaspakajanie potrzeb dziecka, dotyczy to przede wszystkim potrzeb emocjonalnych i materialnych. W rodzinie dziecko uczy się odnoszenia do innych osób, panowania nad swoimi reakcjami, wyrażania uczuć, przyswajają sobie prawidłowe nawyki i normy postępowania.

Nie wszystkie wymienione funkcje rodziny realizują w takim stopniu, by dzieci miały stworzone optymalne warunki osobowego rozwoju. Wiele z nich, to rodziny dysfunkcyjne, w których jedna lub kilka funkcji nie jest prawidłowo realizowana na skutek czynników zewnętrznych takich jak: bezrobocie, niskie płace, wzrost kosztów utrzymania, choroby itp. Są także rodziny, w których źródło dysfunkcji tkwi w wielu czynnikach odnoszących się do właściwości osobowościowych rodziny. Cechują je zachowania o charakterze nieprzystosowania społecznego, nałogi, przestępczy styl życia, brak respektowania norm moralnych i społecznych,

brak odpowiedzialności, a także zaniedbywanie obowiązków opiekuńczo – wychowawczych.

Pogarszająca się sytuacja rodzin odbija się ujemnie na funkcjonowaniu i losach zarówno jej członków, jak i rodziny, jako społeczności lokalnej. Konieczne jest zatem zbudowanie takiego gminnego Programu Wspierania Rodziny, który zapewniłby jak najszerszą ofertę pomocy dla rodzin przeżywających trudności w sferze opiekuńczo - wychowawczej oraz stwarzał możliwości skorzystania z tego programu odpowiednio do potrzeb rodziny. Wsparciem instytucjonalnym należy objąć rodziny stojące przed problemami, z którymi samodzielnie nie potrafią, bądź też nie są w stanie sobie poradzić. Dlatego też, założenia niniejszego programu są zgodne z misją ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

„Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiece i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami.”¹

II. Diagnoza środowiska i problemu

Wieruszów, to miasto usytuowane po obu stronach rzeki Prosną, u ujścia Niesobu, w zachodniej części województwa łódzkiego, na pograniczu trzech wielkich krain: Śląska, Małopolski i Wielkopolski. Przez ziemię wieruszowską przebiegał starożytny szlak bursztynowy.

Na terenie Gminy Wieruszów mieszka obecnie około 15 tysięcy mieszkańców, w tym w mieście około 9 tysięcy. Obszar gminy zajmuje 97,20 km² natomiast miasto 5,97 km².

Mieszkańcy Wieruszowa, żyjąc w nowoczesnym świecie, narażeni są na zmiany, postęp i szybkie tempo życia, co niestety ma też negatywne skutki, takie jak nasilający się problem bezrobocia, uzależnienia, przemoc czy też wzrost przestępczości. Większa część mieszkańców radzi sobie z nowymi problemami, pozostali korzystają ze wsparcia instytucji działających na rzecz rodziny. Z uwagi na szerokie spektrum problemów, udzielana przez poszczególne placówki pomoc traktowana jest jako priorytet, który ma na celu przezwycięzenie bieżących trudności, wskazanie możliwości rozwiązań, zmianę niewłaściwych nawyków oraz nabycie umiejętności radzenia sobie z przeciwnościami losu.

Miasto posiada rozbudowany i dobrze działający system pomocy społecznej, w tym

¹ ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2013r., poz 182)

instytucje, placówki i programy działające na rzecz osób bezrobotnych, starszych, niepełnosprawnych, bezdomnych, rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, czy też osób wykluczonych, bądź zagrożonych marginalizacją społeczną.

Wieruszów jako miasto powiatowe jest lokalnym centrum edukacji, kultury i sportu. Na terenie gminy znajduje się 6 szkół podstawowych, 2 gimnazja, 2 przedszkola samorządowe, Publiczne Przedszkole Sióstr Św. Jadwigi oraz przedszkole prywatne o charakterze niepublicznym. W Wieruszowie funkcjonują 3 świetlice opiekuńczo - wychowawcze: w Wyszanowie, w Pieczyskach i w Lubczynie oraz jedna świetlica opiekuńcza z elementami socjoterapii w Wieruszowie. Placówki te, nie tylko organizują dzieciom czas wolny i pomoc w nauce, ale również współpracują z rodzicami dziecka, placówkami oświatowymi i podmiotami leczniczymi. Gmina realizuje również projekty:

- warsztaty psychologiczne pt „Ja też potrafię” dla dzieci w wieku od 4 do 16 lat pochodzących z rodzin o zaburzonych funkcjach wychowawczych zamieszkałych na terenie Gminy;
- program profilaktyczny pt „Fajna alternatywa”, w ramach którego prowadzone są zajęcia wychowawczo - kulturalne dla dzieci z klas 1-3.

Punktem wyjścia do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wieruszowie oraz analiza społeczna miasta Wieruszów. Niniejszy program jest spójny z założeniami Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na obszarze gminy Wieruszów na lata 2005 - 2013.

Celem diagnozy jest przedstawienie sytuacji rodzin zamieszkujących na terenie gminy Wieruszów i przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Diagnoza stanowić będzie podstawę do opracowania celów i podejmowanych działań w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2013- 2015. W opracowaniu diagnozy wykorzystano dane instytucji zajmujących się bezpośrednio lub pośrednio rozwiązywaniem problemów rodzin, które nawiązują do problematyki funkcjonowania rodziny, występujących problemów społecznych oraz kwestii pomocy społecznej. Dla potrzeb programu opracowano Kartę diagnostyczną zawierającą informacje dotyczące liczby mieszkańców, liczby dzieci i młodzieży uczącej się, liczby dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, rodzin korzystających z pomocy społecznej, ze świadczeń rodzinnych, z dodatku mieszkaniowego oraz z Funduszu Alimentacyjnego.

Karta diagnostyczna Gminnego Programu Wspierania Rodziny

Wyszczególnienie	Rok 2012
Liczba mieszkańców Wieruszowa	14 809
w tym - kobiet	7 395
- mężczyzn	7 414
Liczba osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej	640
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	395
Liczba osób w rodzinach	1 194
Liczba rodzin z dziećmi korzystających z pomocy społecznej	217
Liczba osób w rodzinach z dziećmi korzystających z pomocy społecznej	930
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych	851
Liczba rodzin korzystających z Funduszu Alimentacyjnego	80
Liczba rodzin korzystających z dodatków mieszkaniowych	269
Liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym	86
Liczba dzieci/młodzieży z terenu Wieruszowa umieszczonych w placówkach opiekuńczo - wychowawczych	5
Liczba dzieci/młodzieży umieszczonych w pieczy zastępczej	15
Liczba dzieci umieszczonych w Rodzinnym Domu Dziecka w Lubczynie	2
Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny	7

Z analizy danych Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wieruszowie za 2012 rok wynika, że 1681 rodzin z terenu Wieruszowa skorzystało z wszystkich form wsparcia realizowanych przez ośrodek.

Liczbę dzieci i młodzieży w wieku szkolnym i przedszkolnym

Szkoła	Liczba dzieci w roku szkolnym 2011/2012
Oddziały przedszkolne	344
Szkoła podstawowa - klasa „0”	206
Szkoła podstawowa	904
Gimnazjum	543
Dzieci w wieku 16 - 18 lat realizujące obowiązek szkolny	538
Ogółem:	2535

Na terenie Wieruszowa w roku szkolnym 2011/2012 - 2 535 dzieci, co stanowi 13,5% ogółu mieszkańców miasta i gminy, uczęszczało do przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych.

Powody przyznania świadczeń z pomocy społecznej dla rodzin z dziećmi przez MGOPS w Wieruszowie w 2012 roku

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin		
	Ogółem	Liczba osób w rodzinie	% z badanej liczby środowisk tj. 395
Bezrobocie	253	761	64
Ubóstwo	251	723	63
Długotrwała lub ciężka choroba	194	525	49
Ochrona macierzyństwa	129	607	33
w tym - wielodzietność	60	337	15
Niepełnosprawność	126	302	32
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	64	250	16
w tym - rodziny niepełne	52	184	13
- rodziny wielodzietne	14	80	6
Przemoc w rodzinie	28	89	7
Alkoholizm	44	87	11
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu Zakładu Karnego	13	16	3,5
Bezdomność	4	5	1
Zdarzenie losowe	2	8	0,5
Sytuacja kryzysowa	1	3	0,25

Jak wynika z danych zawartych w powyższej tabeli, z problemem bezrobocia na terenie Wieruszowa boryka się aż 64% rodzin korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej, praktycznie tyle samo rodzin żyje w ubóstwie, niewiele mniej, bo 49%, dotyczy problem długotrwałej choroby, 32% niepełnosprawności, a 33% potrzeby ochrony macierzyństwa. Są to przyczyny trudnej sytuacji, które dotyczą znacznej grupy klientów pomocy społecznej, jednocześnie generując wiele innych niebezpiecznych dysfunkcji rodziny.

Rodziny objęte pomocą materialną z podziałem na liczbę dzieci w rodzinie. Ogólna liczba rodzin z dziećmi - 217

Liczba dzieci	1 dziecko	2 dzieci	3 dzieci	4 dzieci	5 dzieci	6 i więcej dzieci
	65	82	47	12	8	3

Struktura rodzin niepełnych. Ogólna liczba rodzin niepełnych - 55

Rodziny niepełne	1 dziecko	2 dzieci	3 dzieci	4 i więcej dzieci
	24	16	10	5

W 2012 roku 65 rodzin, co stanowi 30% rodzin objętych pomocą materialną naszego Ośrodka, miała na utrzymaniu jedno dziecko, 82 rodziny, czyli 38% ogółu, stanowią rodziny z dwojgiem dzieci, w dalszej kolejności znalazły się rodziny z trojgiem (22%), czworgiem (6%) i pięciorgiem (4%) dzieci na utrzymaniu. Najmniejszy odsetek, bo 1,3%, to rodziny z sześciorgiem lub większą liczbą dzieci na utrzymaniu.

55 rodzin z dziećmi, to rodziny niepełne, czyli takie, w których dzieci wychowywane są tylko przez jednego z rodziców. W 24 takich rodzinach wychowuje się jedno dziecko, najmniej - 5 rodzin ma na utrzymaniu czworo lub więcej dzieci.

Dane statystyczne opracowano na podstawie informacji otrzymanych z:

- Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wieruszowie - sprawozdanie za 2012r
- Urzędu Miejskiego w Wieruszowie
- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wieruszowie

III. Uwarunkowania prawne działań podejmowanych w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny

Nadrzędnym aktem prawnym regulującym aspekty życia wszystkich członków naszego społeczeństwa jest Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Realizując Program Wspierania Rodziny na lata 2013 - 2015 w Gminie Wieruszów należy kierować się również przepisami wynikającymi bezpośrednio z niżej wymienionych aktów prawnych:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2013r., poz 182)
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Z 2009 r. Nr.180 poz.1493 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2013r., poz.135)
- ustawa z dnia 28 listopada 2003r, o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2006r. Nr.139 poz.992 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

(t.j. Dz.U.z 2012r., poz.1228 z późn. zm.)

- ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2012r., poz. 1356 z późn. zm.)

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dokonuje podziału kompetencji, działań i zadań pomiędzy samorządami gminy, powiatu i samorządu wojewódzkiego, co przedstawia poniższa tabela:

Gmina	Powiat	Samorząd wojewódzki
<ul style="list-style-type: none"> • Profilaktyka - wspieranie rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> • Piecza zastępcza rodzinna i instytucjonalna • Usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej • Adopcje 	
<ul style="list-style-type: none"> • Asystent rodziny • Placówki wsparcia dziennego • Rodziny wspierające • Inne podmioty lub instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> • Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka • Placówki opiekuńczo - wychowawcze • Usamodzielnienie • Organizator rodzinnej pieczy zastępczej (koordynator) • Rodziny pomocowe 	<ul style="list-style-type: none"> • Ośrodek adopcyjny • Regionalna placówka opiekuńczo - terapeutyczna • Interwencyjny ośrodek preadopcyjny

Cele wynikające z ustawy, w Wieruszowie, jako gminie, powinny być realizowane poprzez różnorodne formy wsparcia rodziny, takie jak:

- **asystent rodziny** - którego rolą jest wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji – opiekuńczo wychowawczych;
- **rodzina wspierająca** – która niesie pomoc rodzinie przeżywającej trudności współpracując z asystentem rodziny;
- **usługi opiekuńcze dla rodzin z dziećmi**, w tym usługi specjalistyczne;
- **grupy wsparcie i grupy samopomocowe** – mające na celu wymianę doświadczeń i zapobieganie izolacji;
- **prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka** – co dotyczy rodzin zagrożonych kryzysem

- lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych;
- **placówki wsparcia dziennego dla dzieci**, w tym praca podwórkowa realizowana przez wychowawcę.²

Wszystkie działania podejmowane w ramach gminnego systemu wspierania rodziny mają dążyć do utrzymania dziecka w rodzinie, a w przypadku, gdy dziecko przebywa w pieczy zastępczej, umożliwić mu powrót do rodziny naturalnej. Na tym etapie pracy z rodziną decydującą rolę odgrywają pracownik socjalny i asystent rodziny, którzy w miarę potrzeb, wykorzystują pozostałe formy wspierania rodziny.

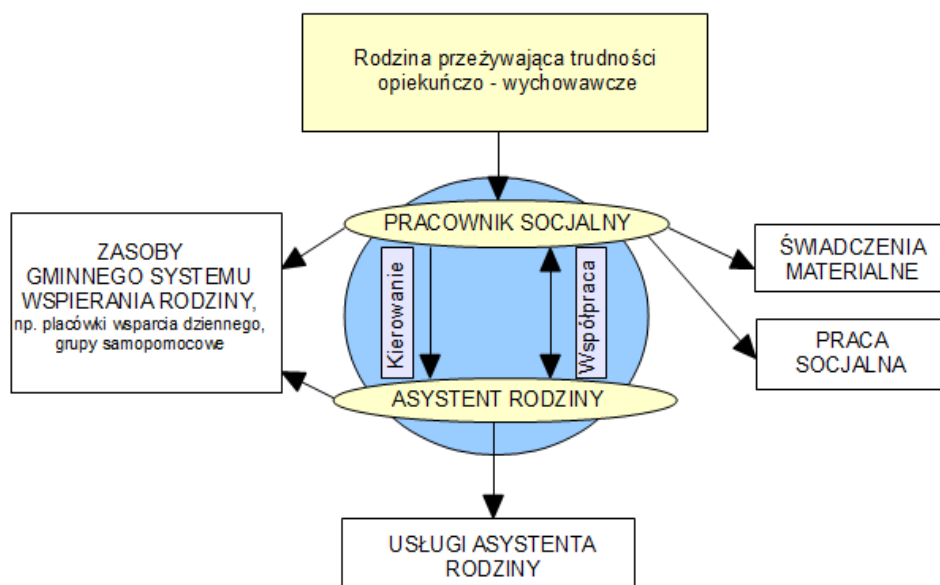
Stopień nasilenia trudności rodziny w pełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych jest głównym czynnikiem wyznaczającym rolę asystenta rodziny i pracownika socjalnego. W rodzinach, w których występują przejściowe trudności opiekuńczo - wychowawcze, a ich nasilenie nie jest duże, główną rolę będzie pełnił pracownik socjalny. Natomiast im większe nasilenie problemów, tym większą rolę będzie odgrywał asystent rodziny. W rodzinach zagrożonych ograniczeniem praw rodzicielskich lub z częściowym ograniczeniem praw rodzicielskich, a także, w których dziecko przebywa w pieczy zastępczej, główną rolę będzie pełnił asystent rodziny. Jednak o pozytywnych efektach decyduje dobra współpraca obu specjalistów.

Rodzina przeżywająca trudności w funkcjonowaniu korzysta z możliwości jakie stwarza system wsparcia rodziny, głównie za pośrednictwem pracownika socjalnego. Dotyczy to zarówno usług asystenta rodziny jak i innych form wsparcia oferowanych przez system.³

Niżej przedstawiony diagram obrazuje miejsce pracownika socjalnego i asystenta rodziny w gminnym systemie wsparcia rodziny.

2 O gminnym systemie wspierania rodziny, Praca socjalna 6/2012, str. 81

3 O gminnym systemie wspierania rodziny, Praca socjalna 6/2012, str. 83, 86-87

Źródło: Praca socjalna 6/2012

Praca socjalna z rodziną, realizowana przez Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieruszowie, jest ukierunkowana na pomoc w odbudowywaniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych rodziny, neutralizowaniu czynników negatywnie działających na dzieci, wspieraniu więzi uczuciowych pomiędzy jej członkami, a także integrowaniu rodziny z otoczeniem. Ważne jest, aby praca z rodziną była możliwie wcześnie podejmowana i prowadzona profesjonalnie. Zwraca się szczególną uwagę na budowanie w środowisku lokalnym sprawnego systemu informacyjnego, polegającego przede wszystkim na zgłaszaniu niepokojących informacji dotyczących dzieci do ośrodka pomocy społecznej, aby możliwa była wczesna interwencja i pomoc. Ważna jest również współpraca pomiędzy wszystkimi instytucjami i służbami zobowiązanymi do wspierania rodziny.

Nową możliwością niesienia pomocy, jaką nałożyła na pomoc społeczną wyżej cytowana ustawa, jest wprowadzenie asystenta rodzinnego do bezpośredniej pracy z rodziną. Asystent rodziny zajmuje się wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Elastyczny i nienormowany czas pracy asystenta służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodzinnego.

Do realizacji tego celu na początku 2012 roku w MGOPS w Wieruszowie powołano

stanowisko asystenta rodziny, którego zadaniem jest praca z rodziną za jej zgodą i z jej aktywnym udziałem według wcześniej opracowanego planu z rodziną. Praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną w pieczy zastępczej. Praca asystenta z wybraną rodziną prowadzona jest do momentu osiągnięcia przez tę rodzinę stabilizacji życiowej umożliwiającej podstawowe wypełnienie obowiązków wobec małoletnich dzieci. W momencie gdy pomoc instytucjonalna w danym środowisku rodzinnym nie daje zadowalających efektów decyzją sądu dziecko umieszczane jest w pieczy zastępczej. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wieruszowie koordynuje poszukiwania dla dziecka form pieczy zastępczej, a gmina Wieruszów jest obowiązana pokrywać część kosztów na utrzymanie dziecka w tej pieczy.

Zgodnie art. 191 cytowanej wcześniej ustawy, w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przez umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

IV. Analiza SWOT Lokalnego Systemu Wspierania Rodziny i Opieki nad Dzieckiem

WSPARCIE RODZINY NA TERENIE GMINY WIERUSZÓW	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • działalność instytucji pracujących na rzecz rodzin (KPP, MGOPS, PCPR, PPP, MOPTUiW, kuratorzy), • współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz rodzin • dostępność do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego, realizowanego przez jednostki publiczne i organizacje samorządowe, • kompetentna i oddana, ale też stale doskonaląca swoje umiejętności kadra pomocy społecznej, • dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników służb pomocy społecznej, pedagogów szkolnych, • otwartość ośrodka pomocy społecznej i samorządu gminnego na współpracę ze środowiskiem lokalnym, • ogólnie dostępna oferta pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, • oferty sportowe i kulturalne oraz baza lokalowa (m.in. Wieruszowski Klub Sportowy „Prosna”, WDK, kino „Słońce”, dostępność gminnych obiektów sportowych, projekty sportowe realizowane przez Gminę i kluby sportowe, oferta kulturalna WDK) • funkcjonowanie na terenie miasta placówek służby zdrowia. 	<ul style="list-style-type: none"> • niewystarczająca oferta socjalna dla rodzin, • niewystarczający system informacyjny, koordynacji i współpracy między instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi, • mała świadomość i gotowość społeczna w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej, • brak nawyków korzystania z rodzinnego poradnictwa specjalistycznego, • zbyt mała aktywność w zakresie organizacji grup wsparcia i grup samopomocowych, • niewystarczająca ilość propozycji spędzania czasu wolnego oraz socjoterapii dla młodzieży zagrożonej demoralizacją, • brak żłobka na terenie miasta, • ograniczona liczba miejsc w przedszkolach, • brak mieszkań chronionych i niewystarczająca liczba mieszkań socjalnych, • brak Poradni Rodzinnych

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • regulacje prawne bardziej przyjazne rodzinie, • zmiana mentalności społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcyjnych, • wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę, • utrzymanie stanowiska pracy asystenta rodziny, • funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych • możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych, m.in. przez wykorzystanie środków projektu systemowego dla ops-ów z Europejskiego Funduszu Społecznego celem przeciwdziałania marginalizacji i wykluczeniu społecznemu rodzin zagrożonych 	<ul style="list-style-type: none"> • brak możliwości zaspokojenia uzasadnionych potrzeb mieszkaniowych rodzin, • ubożenie społeczeństwa i osłabianie się funkcji opiekuńczej rodziny, • brak perspektyw kształcenia adekwatnego do późniejszych możliwości zatrudnienia, • niestabilny system prawny w zakresie wspierania rodziny i pomocy społecznej, • niechęć pozyskiwania środków na realizację projektów miękkich z zakresu polityki społecznej wynikająca z trudności w ich realizacji, • brak świadomości problemu i umiejętności szukania pomocy przez rodziny dysfunkcyjne, • rosnąca ilość rodzin wieloproblemowych • uzależnienie rodzin od pomocy społecznej oraz zjawisko tzw. „dziedziczenia biedy”

V. Zasoby

Instytucje i organizacje realizujące zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny oraz pełniące funkcje wspierające:

- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (MGOPS),
- Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA),
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR),
- Powiatowy Urząd Pracy (PUP),
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (ZI),
- Miejski Ośrodek Profilaktyki, Terapii Uzależnień i Współzależnienia (MOPTUiW),
- Sąd – Kuratorzy,
- Punkt Interwencji Kryzysowej (PIK),
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna (PPP),
- zakłady opieki zdrowotnej,

- placówki oświatowe,
- Komenda Powiatowa Policji,
- Kościół,
- organizacje pozarządowe.

V. Adresaci

Adresatami programu są rodziny zamieszkałe na terenie Gminy Wieruszów, borykające się z problemami w sferze opiekuńczo-wychowawczej, w tym, zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej bądź też takie, którym została odebrana lub ograniczona władza rodzicielska poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

Uznając, że wszystkie dzieci wymagają ochrony ich praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej na szczególną uwagę jednostek wspierających zasługują dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo.

VII. Zadania

Cel główny: Wspieranie rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci i młodzieży, a także profilaktyka w środowisku lokalnym w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny.

Cele szczegółowe:

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka		
Zadania	Wskaźniki realizacji działań	Realizatorzy
1) zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom	- liczba i formy udzielanej pomocy, - liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pomocą,	MGOPS, stowarzyszenia prowadzące dystrybucję żywności przekazaną przez Bank Żywności
2) objęcie dożywianiem wszystkich dzieci wymagających tego rodzaju wsparcia	- liczba dzieci korzystających z posiłków, - liczba rodzin korzystających z pomocy,	MGOPS, szkoły, przedszkola
3) zapewnienie pomocy rodzinom/osobom doznającym przemocy	- liczba osób (dorośli i dzieci), - liczba rodzin korzystających ze wsparcia,	Institucje wchodzące w skład Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego
4) zapewnienie pomocy rodzinom/osobom borykającym się z problemem alkoholowym	- liczba osób, - liczba rodzin korzystających ze wsparcia,	MGOPS, ZI, GKRPA, KPP, PIK, Kuratorzy, MOPTUiW
5) zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka	- liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych ośrodkach, - wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w placówkach,	Urząd Miejski, Starostwo Powiatowe
6) realizowanie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych	- liczba dzieci korzystających ze wsparcia,	MGOPS,

2. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących problemów		
Zadania	Wskaźniki realizacji działań	Realizatorzy
1) zapewnienie wsparcia asystenta rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	- liczba asystentów pracujących na rzecz rodzin, - liczba rodzin, którym przydzielono asystenta,	MGOPS
2) zapewnienie pomocy w postaci rodzin wspierających	- liczba rodzin wspierających, - liczba rodzin korzystających z ww. wsparcia,	MGOPS
3) uczestnictwo pracowników instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny w szkoleniach przygotowujących do kompleksowego i interdyscyplinarnego wspierania rodzin w środowisku lokalnym	- liczba szkoleń i warsztatów, - liczba uczestników,	MGOPS, PCPR
4) zapewnienie dostępności do bezpłatnych konsultacji oraz poradnictwa specjalistycznego	- liczba i rodzaj miejsc poradnictwa specjalistycznego, - liczba osób i udzielonych porad z podziałem na kategorie problemowe,	MGOPS, PCPR, PIK, PPP, MOPTUiW
5) monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia terapii przez rodziców dzieci ze środowisk zagrożonych i monitorowanie terapii rodziców	- liczba osób uczestniczących w terapii,	MOPTUiW
	- liczba osób motywowanych,	MGOPS, GKRPA
	- liczba rodzin objętych monitorowaniem,	MGOPS, MOPTUiW
6) monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem, w tym niewydolnych wychowawczo, w których odnotowano problemy przemocy i/lub uzależnień	- liczba rodzin i dzieci objętych monitoringiem,	MGOPS, przedszkola, szkoły, KPP, ZOZ, kuratorzy
7) utworzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci oraz zapewnienie w nich odpowiedniej ilości miejsc	- ilość placówek wsparcia dziennego, - liczba i dzieci korzystających z ww. wsparcia	MGOPS, stowarzyszenia
8) utworzenie grup wsparcia oraz grup samopomocowych	- liczba grup wsparcia i grup samopomocowych, - liczba osób korzystających z ww. wsparcia.	MOPTUiW

VIII. Źródła finansowania

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2013-2015 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Wieruszów, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

IX. Monitoring

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2013-2015 jest Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieruszowie. Monitorowanie i ewaluacja odbywać się będą na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów uczestniczących w realizacji zadań, poprzez gromadzenie danych i informacji w zakresie wszystkich działań opisanych w ww. programie

Bieżący nadzór nad realizacją programu i podejmowanie działań zmierzających do osiągnięcia wyznaczonych w programie celów, pozwoli na opracowanie kolejnych działań profilaktycznych na lata następne, a także będzie podstawą do oceny ich skuteczności.

Cele i realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny będą podlegać ewaluacji i będą odpowiadać na bieżące potrzeby mieszkańców Miasta i Gminy Wieruszów.

W terminie do 31 marca każdego roku radzie gminy przedstawione będzie roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny.